

Bijlage bij motie Erfcoaches voor toekomstbestendig landelijk gebied

Deel A. Algemene informatie en financiële onderbouwing van het voorstel

Basis gegevens voorstel

Onderwerp	Erfcoaches voor toekomstbestendig landelijk gebied
Indiener	Dennis Heijnen en Willemien Koning
Fractie	CDA

1. Inhoud voorstel

Voor een duurzame toekomstbestendige landbouw en vitaal landelijk gebied is het belangrijk om boeren te helpen bij de invulling van de beleidsambities. Veel agrarische ondernemers worstelen met vragen op het gebied van hun toekomst, wel of niet investeren in duurzaamheid, natuurinclusieve landbouw, opvolging, financiële zorgen, enzovoorts. De zorgen blijven niet altijd beperkt tot de bedrijfsvoerder, maar hebben regelmatig betrekking op het hele gezin, bijvoorbeeld in het geval dat een ondernemer grote investeringen moet doen met bijbehorende risico's, overweegt het bedrijf elders voort te zetten, besluit de bedrijfsvoering rigoreus te wijzigen wat ook onzekerheid oplevert, opvolging lastig te realiseren is of dat het gezin besluit geheel te stoppen met het agrarisch bedrijf om een andere invulling te geven aan de locatie.

In andere provincies gaan onafhankelijke erfcoaches in gesprek met agrarische ondernemers over deze uiteenlopende vraagstukken. De erfcoach probeert agrariërs te helpen met de juiste keuze. De ervaringen van de andere provincies met erfcoaches, die samenwerken met andere partijen, zoals LTO Noord¹, zijn tot op heden succesvol. In Overijssel werken 12 erfcoaches die werkzaam zijn over alle gemeenten in de provincie en Gelderland heeft ook besloten om erfcoaches aan te stellen² in de vorm van ondernemersbegeleiding³. Het grote voordeel van de erfcoaches is dat ze onafhankelijk zijn en 'niet van de provincie'. Een eerlijk en open gesprek over toekomstige uitdagingen komt daardoor beter op gang.

Erfcoaches kunnen bijdragen aan de realisatie van duurzame, meer natuurinclusieve en/of kringlooplandbouw. Zij kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan voortgang van gebiedsprocessen die vaak enorm veel impact hebben op agrarische bedrijven. Erfcoaches verlagen de drempel om het gesprek aan te gaan over de toekomst van het bedrijf en de activiteiten die plaats vinden op die locatie. Erfcoaches leveren zo ook een bijdrage aan het toekomstbestendig maken van het landelijk gebied in Noord-Holland.

Het CDA wil een pilot - naar voorbeeld van hetgeen is opgezet in Overijssel en Gelderland - om in Noord-Holland een provinciebreed 'coachings-aanbod' te realiseren, dat gebaseerd is op de meest voorkomende zorgen bij agrarische ondernemers. Het CDA wil in die pilot betrekken of gemeentes en eventuele andere partners tezamen met de provincie de financiële lasten voor dit project, in eerste instantie voor enkele jaren, kunnen dragen.

¹ <https://www.ltonoord.nl/afdeling/vechtdal/nieuws/wat-doet-een-erfcoach>

² <https://www.stimuland.nl/standaard/stichting-stimuland-roept-provincie-gelderland-op-om-zelf-erfcoaches-aan-te-stellen/>

³ <https://www.gelderland.nl/themas/agrifood/ik-doe-mee/kennis-en-innovatie/ondernemersbegeleiding>

2. Financieel

Ons voorstel behelst een pilot van 3 jaar en is daarom een incidentele uitgave. We gaan uit van 4,0 fte, volledig betaald door de provincie voor een duur van 3 jaar. Wanneer de coaches een succes blijken kan dit aantal worden uitgebreid, ook kan financiering vanuit gemeenten en andere partners aan de orde komen. Na 3 jaar kan worden bezien of de rol van de erfcoach structureel gemaakt moet worden. Deze uitgave is geschat op een totaal van €400.000,- per jaar.

3. Verdeling uitgaven over de jaren

De benodigde (geschatte) uitgaven per jaar:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Structureel? nee
Totale kosten verdeeld over de jaren	400.000	400.000	400.000	0	0	0	0	0	nee

4. Dekking

Indien er reeds geld beschikbaar is zou deze uitgave (gedeeltelijk) uit de beschikbare middelen voor de voedselvisie, de gebiedsprocessen of uit de NNN-gelden. De dekking wordt verder gevonden in het overschot van de jaarrekening 2021. Structurele dekking voor de erfcoaches na de pilot dient dan te worden gevonden en is sterk afhankelijk van de bijdragen van partners, zoals gemeenten.

Deel B. inhoudelijke onderbouwing voorstel

Vraag	Antwoord	Toelichting antwoord
1. Is het duidelijk welk maatschappelijk doel met het voorstel wordt gediend?	Ja	Het maatschappelijk doel van dit voorstel is om d.m.v. de erfcoaches een stap in de richting te zetten van duurzame, toekomstbestendige landbouw en het vitaal houden van het landelijk gebied.
2. Is het duidelijk wat de beoogde resultaten van het voorstel zijn en hoe deze aansluiten bij het gestelde doel?	Ja	Het doel betreft een onderzoek hoe erfcoaches kunnen worden ingezet in Noord-Holland en hoe deze gefinancierd kunnen worden. Na onderzoek kan overgegaan worden tot realisatie, waarbij direct wordt bijgedragen aan het omschreven doel.
3. Sluit het voorstel aan op een reeds bestaand beleidskader?	Ja	De inzet van erfcoaches sluit aan op besluitvorming rond gebiedsprocessen, omgevingsvisie, masterplan biodiversiteit, voedselvisie. Ook draagt het bij aan een vitaal platteland.

<p>4. Is er een gegronde onderbouwing van het voorstel?</p>	<p>Ja</p>	<p>Het succes van de erfcoaches in provincies als Gelderland en Overijssel laat zien dat er behoefte is aan deze coaches en het bijdraagt aan het doel een toekomstbestendig landelijk gebied en een duurzame toekomstbestendige landbouw. Bij de nadere uitwerking wordt aangeraden zoveel mogelijk inspiratie te vinden in hetgeen in de provincies Gelderland en Overijssel is opgezet.</p>
<p>5. Heeft de doelgroep gevraagd om deze specifieke inzet?</p>	<p>Deels</p>	<p>De doelgroep waar het om gaat zijn agrarische ondernemers in Noord-Holland. Dat er veel zorgen zijn onder deze doelgroep over de toekomst van hun bedrijf is duidelijk. Van de bevindingen van de provincies waar erfcoaches al ingezet zijn, leren wij dat de behoefte ontzettend groot is, en daarmee het effect van dit instrument ook groot is. De provincie kan een voortrekkersrol nemen om met dit instrument de transitie naar duurzame, toekomstbestendige landbouw te bevorderen.</p>